

Prostistruktur Tunsberg bispedømme

Utkast til hørings svar fra Kongsberg kirkelige fellesråd

Gitt beskrivelsen av prosti og prost i høringsdokumentet, hvilke forventninger har dere til prosten?

KKF forventer at prosten først og fremst leder prestetjenesten i prostiet. I KKF er det pr. i dag 5 prestestillinger, hvorav 3 er sokneprester. Prosten skal være en leder for prestene, men også sammen med kirkevergen utøve en koordinert og samlende ledelse både for den kirkelige virksomheten i fellesrådsområdet så vel som resten av prostiet.

Prosten skal ha ansvar for å legge til rette for og fremme samarbeid mellom fellesrådene i prostiet, og også være et bindeledd mellom fellesrådet/fellessrådene og bispedømmet (biskop og bispedømmeråd). Prosten bør derfor være tilgjengelig for kirkevergen(e) og ha tilstrekkelig tid og anledning til et godt samarbeid.

Prosten skal også være til stede for lokalmenighetene i prostiet, ikke bare for ledelse og ansatte, men også for menighetene og kirkemedlemmene.

Ut fra gjennomgangen i høringsdokumentet, hva tenker dere er de viktigste hensynene å ta når en vurderer antall prostier og størrelsen til prostiene?

Det er flere måter å måle størrelsen på et prosti:

- **Geografi og reiseavstand:** Dette spiller en rolle i med tanke på hvor nærværende og "tett på" prosten kan være både på prestene denne er satt til å lede, og samarbeid/samledelse med kirkevergene. Kongsberg prosti er geografisk det nest største prostiet i antall kvadratkilometer i bispedømmet, men Kongsberg prosti har lengst reiseavstand fra sokn i sør til sokn i nord av prostiene i bispedømmet. Reiseavstand har betydning.
- **Antall prester og øvrige kirkefaglige ansatte:** Prostiet bør ha en størrelse som gjør det mulig å bruke ressurser effektivt.
- **Antall Fellesråd:** Dersom prosten skal kunne utøve samledelse sammen med kirkevergene på en god og hensiktsmessig måte, er det et poeng at det ikke er for mange fellesråd i prostiet. Samtidig spiller størrelsen på fellesrådene en rolle; i noen fellesråd der det er ett sokn, vil soknepresten kunne ivareta samledelse sammen med kirkevergen. Men dersom det blir for mange fellesråd i et prosti, der flere av fellesrådene er "ett-sokns-kommuner", er det en fare for at ledelsen bli fragmentert og at den samlede ledelsen for hele prostiet blir svak.
- **Identitet og tilhørighet:** Et prosti bør følge de regionale inndelingene som allerede finnes i samfunnet. Det finnes i dag mange naturlige og tradisjonelle samarbeidsområder, og også "retninger" for samarbeid. Det er også etablert flere kommunale og regionale samarbeidsområder. Eksempel på dette er at Numedal har et naturlig samarbeid med

Kongsberg og Hallingdal med Hønefoss: Kongsberg er "byen" for Numedølene, mens for Hallingdal er det Hønefoss som er nærmeste by.

Hvor stort et prosti bør være, henger også sammen med hvilke forventninger man har til prosten. Dersom man ønsker at prosten skal være tett på menigheter og fellesråd, for å kunne utøve lederskap (pastoralt, faglig og strategisk) sammen med kirkevergene, bør ikke prostiet være for stort.

Hvordan vil dere vurdere de alternativene i høringsdokumentet som angår dere?

Innledning

I høringen er det en forutsetning at Eiker skal legges ned, slik det ble vedtatt i Bispedømmerådet i 2024. Dette legger i praksis noen føringer for videre sammenslåinger. Kongsberg, Hallingdal, Ringerike, Nord-Jarlsberg, Sandefjord og Larvik er i dag alle på cirka samme størrelse som Eiker. Dersom Eiker ikke skal bestå, er det vanskelig å forstå hvorfor noen av disse andre nevnte prostiene skal bestå.

Kongsberg prosti + Eiker prosti

Fordeler

- Kongsberg og Eiker vil ha en god størrelse med tanke på antall prester.

Ulemper

- Kongsberg og Eiker vil bli et prosti med 8 fellesråd og 21 sokn. Dette gjør det vanskelig for prosten å kunne utøve en god samledelse i alle fellesråd, og det vil være vanskelig for prosten å kunne være til stede i menighetene.

Konklusjon

- Dette blir et for stort og komplekst prosti til at det vurderes som hensiktsmessig.

Kongsberg prosti + Øvre Eiker fellesråd

Fordeler

- Prostiet vil bli godt håndterbart med tanke på antall fellesråd. Prosten vil da sannsynligvis sitte i to fellesråd (Kongsberg og Øvre Eiker), mens i Flesberg, Rollag og Nore og Uvdal vil det være sokneprestene som sitter i fellesråd. Prosten vil likevel ha god mulighet til å følge opp kirkeverger/fellesrådene han ikke sitter i selv.
- Kongsberg, Numedalskommunene og Øvre Eiker har i dag en del samarbeid: Legevakt, sykehus, krisesenter, samferdsel, m.m.
- Kongsberg og Øvre Eiker har begge tilhørighet til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, og har begge tilhørighet til Buskerud fylke.
- Det er relativt kort reisetid mellom kommunene.

Ulemper

- Hvis Øvre Eiker slås sammen med Kongsberg, må Modum, Sigdal og Krødsherad slås sammen med Ringerike. Hvis også Hallingdal skal slås sammen med Ringerike, vil dette bli et veldig (altfor) stort prosti, særlig med tanke på geografiske avstander. Å la Hallingdal bestå som eget prosti, vil ikke være logisk dersom Eiker vurderes for lite til å bestå.

Konklusjon

Dersom det holdes fast på at Eiker prosti skal nedlegges, vurderer KKF at en sammenslåing av Kongsberg prosti og Øvre Eiker fellesråd er det beste alternativet. Dette vil bli et prosti som ikke er for stort geografisk, og med gode muligheter for samarbeid og resursfordeling.

Kongsberg kirkelige fellesråd behandlet 05.11.2024/Sak 35/2024 endringer i Eiker prosti m.v. Den gang ble det fremholdt at man også kunne få en økonomisk innsparing på ca. kr 700.000, støttet Kongsberg kirkelige fellesråd at en gikk videre i prosessen med å legge ned Eiker prosti, og at soknene i Øvre Eiker går til Kongsberg prosti og de andre til Ringerike prosti. Fellesrådet vurderer at det er naturlig å holde fast ved vurderingene fra 2024, da det er fremkommet få nye momenter i nåværende høring.

Er det alternativer som ikke er beskrevet, men som dere mener vil være bedre løsninger, og eventuelt hvorfor?

Eiker prosti består

KKF mener at det bør vurderes å la Eiker prosti bestå. KKF er usikre på den økonomiske gevinsten med å slå sammen prostiene slik de er foreslått i høringen. I dag har man en struktur som på mange måter fungerer godt. Et alternativ vil derfor være å hold på de prostiene man har i dag, inkludert Eiker. Dette vil innebære at man gjør om på Bispedømmerådets vedtak fra 2024.

Hva skal til for at eventuelle endringer i prostistrukturen skal bli vellykket og hva tenker dere om vedlagte risikovurderinger?

For at endringer i prostistrukturen skal bli vellykket, mener KKF følgende faktorer er viktige:

- god involvering av menigheter og ansatte i prosessen
- tydelig kommunikasjon om mål og konsekvenser
- tilstrekkelig tid til implementering
- gode ordninger for samarbeid og møteplasser i det nye prostiet

Risikovurderingene i dokumentet peker på flere relevante utfordringer, særlig knyttet til endringsvilje, organisering og opplevelse av tilhørighet. Det er viktig at disse forholdene tas på alvor i det videre arbeidet.

Befolkningen skal oppleve at soknene gir en grunnleggende trygghet og ramme for en tilhørighet til Den norske kirke, og rammene for samhandling mellom kommune og kirke bør også være i samsvar med hvordan de grunnleggende samfunnsoppgavene i kommunene er organisert og plassert.

Rettferdig fordeling av faglige og økonomiske ressurser i prostier i Den norske kirke er en kompleks prosess som handler om å balansere lokale behov med overordnede strategiske mål.

Utfordringer for rettferdighet:

- **Geografi vs. befolkning:** En strengt matematisk fordeling basert på folketall kan føre til at grisgrendte strøk mister sitt faglige tilbud, mens en fordeling basert på geografi kan gi underbemanning i folkerike områder. Kongsberg kirkelige fellesråd mener at det bør tas høyde for kompleksiteten ved geografi og avstand når man vurderer endringer i prosti struktur. Antall fellesråd, avstander i prostiet og avstand til bispedømmekontoret er kompliserende faktorer som bør vektes.
- **Fellesrådenes økonomi:** Siden kommunene finansierer de fleste stillingene (utenom prester), vil et prosti som strekker seg over flere kommuner ofte ha store interne forskjeller i ressurstilgang avhengig av den enkelte kommunes økonomiske prioritet.
- **Soknestruktur:** Bispedømmerådet avgjør antall sokn og deres grenser, noe som direkte påvirker hvordan ressursene må fordeles for å oppfylle lovpålagte tjenester som dåp, konfirmasjon og gravferd.

Kongsberg kirkelige fellesråd vektlegger rettferdig og likeverdig fordeling av faglige og økonomiske ressurser, og vurderer at for å oppnå dette i større grad, kan det være forsvarlig å sammenslå Larvik og Sandefjord til ett prosti.

Har dere andre merknader eller kommentarer til høringsdokumentet?

Sandefjord og Larvik

Larvik og Sandefjord har begge tilhørighet til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, og har begge tilhørighet til Vestfold fylke. Det er kort reisetid mellom kommunene.

Befolkningen i Larvik og Sandefjord skal oppleve at soknene gir en grunnleggende trygghet og ramme for en tilhørighet til den norske kirke, og rammene for samhandling mellom kommune og kirke bør også være i samsvar med hvordan de grunnleggende samfunnsoppgavene i kommunene er organisert og plassert.

Larvik og Sandefjord kommune har en svært god tradisjon for interkommunale samarbeid om grunnleggende samfunnsoppgaver:

- Brann og redning:
- Akutt forurensning (IUA)
- Vann og miljø
- Helse- og omsorgssektoren,
- Sykehuset i Vestfold

- Familievernkontoret i Søndre Vestfold
- utdanning
- Flyktninger/introduksjonsprogram for flyktninger
- Offentlig innkjøpssamarbeid i Vestfold
- VESTFOLD OG TELEMARKE REVISJON IKS